

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

A ante L

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

Antiqui enim agonias ab agendo hostias vocabant. Rursus agonia accipitur pro timore et sollicitudine que mentem vexat: ut in euangelio. Et factus in agonia prolixius orabat.

Agonius dicebat deus qui consideret rebus gerendis. Et agonius dies erat quo rex agonia hostiam imolabat. Et agonius molestia inferens dicitur.

Agonima atis. certamen: ut de diuo Anastasio legitur. Sua agonissima gratanter suscepit. Proprie tamen palma seu premium agonissima dicitur.

Agonista: qui in agone contendit. Græce ἀγωνιστής dicitur certator/pugil.

Agonisticus a. um. certatorius: quod ad agone pertinet. Aug. in psal. interpretari. Agonistica ista vana et ludicra non debet affectare christianus.

Agonotheta penul. cor. munerari: quasi agonis disposito: seu prefecto: qui premium certantibus in quolibet ludorum genere proponit: qualis Menas apud Virgilium. Locomit enim sic ἀγωνοποιός certamen: et τειθεύς τειθειός: positus disposito. Aug. Non audis athleta domini ab agonotheta petere adiutorium pugne. Hiero. Iste agonotheta non propterea nos pugnare voluit: ut nos possit benedicere.

Agonico penul. pduc. neu. et Agonicoz depo. significat dimico/contendo. Hiero. in eccle. Agonizare pro aia tua iusticia. Lyprianus ad Boylen. Dis quod agominatur in omnibus continentis est.

Agoranomus penultima correpta: apud Plautum edile significat: qui in Cap. ait. Euge edictioes edicticias hic quidem habet mirum adeo est nisi hunc fecerit si bi eotli agoranomus. Dicitur agoranomus a foro: verum venalium cui regula prescribitur: sed si greca lingua audire volumus aliud significat: quoniam ἀγορά και ἀγορεύω το φθεύω λέει και αγο του περιερ υω μασ: quasi qui fori ius haberet.

Agoreus: a nostris nundinarius villa emens: ab agorago emo. Hora. Daume defende decem camene Lemis agorez. Agoza enim fori venalium dicitur: quod etiam pro concione: pro precio rei: pro vendita: et pro foro iudiciali quibus ponitur.

Agraphus pe. cor. latine non scriptus dicitur. Agryni siue agryntesides: dicitur sunt populi ab urbe agryno siue augurio.

A ante B

Ahenus na. num. idem quod greus. Virgilius. Et luce cozuscus abena.

A ante Z

Aio is. it. aieb. bas. bat. Ai. aisi. aitarimus aitis. Aug. Bos adiacentes in malo aisis. Plautus in Aul. De vnice vni er omnibus atqz illa amare aiebas. Menius. Acl ai vel nega. Luce. de si. bo. Quasi ego id cure qz ille aiat aut neget.

Aius deus a Romanis dicitur est ab eo qz aiebat. Ma olim Rome audita vox est silio noctis clarior: humana voce: que iuberet magistratibus nunciari gallos aduentare: et vt puerent ne Roma a gallis caperetur: et eo dicitur est deus Aius. i. loquens: sicut docet Luce. lib. ij. de diui.

A ante L

Ala: qua aues volant. A cuius similitudine ala etiam dicitur locus ille co cauus subter brachium in homine: quia in eo pili quasi pennae nascuntur. Plinius. lib. ij. Elephas tamen sub armis duas scilicet manas: nec in pectore sed citra in alis occultas. Hinc hircinus odor ille concipitur: prope tamen vocatur apilla: a qua fit ala. Contra Pufci: qui vult apilla per diminutionem fieri ab ala: et mallam mala. Ciceronis hec sunt verba. Quinetiam ver

ba sepe contrahuntur: non vltis causa sed aurium. Quis autem vester apilla ala factus est nisi fuga littere vastioz: qui i littera etiam e marillis et apilla: et yello. et paulillo consuetudo elegans latini sermonis euellit. Sed hoc nomen quidam aspirant. Dicitur a asella: ut in sacris litteris. Abfcedit piger manum sub asella. Dg terea ala dicta est equitum turma: quod pedites tegat alarum vice. Ma in equitum ordinibus circa legiones de ytra sinistras tanquam ala autem corporibus locabant. Vir. lib. iij. Ma trepidant ala salutes indagine cingunt. In de dicitur sunt equites alares vel alarij.

Alari? a. um. quod est ala equitum turme. In alarij eques. Alatus a. um. ab ala autem: quod habet alas. Allat? vo per duplex ll. appo: ratus.

Alauda auis: quod olim galerita vocabatur: quia apicibus habet: hoc est plumam elatam in capite ad similitudinem gale: ri siue galee. Var. appellat galericam: et a grecis coz ydalis dicitur. Postea gallico vocabulo Alauda vocata est quedam legio apud Romanos. Galli enim hoc nomine vocant galeam. Unde milites qui galeis vtritur dicitur sunt alaudae. Scribit Plinius libro. ij. alauda autem appellata quoniam galerita gallico vocabulo etiam legioni nomen dedisse. Ideoqz cesar cum ex gallis legione conscriberet: alaudam appellauit. De qua legione Luce. ad Briticam sic scribit. Antonius cum legione alaudarum ad urbem pergere: pecunias municipis impare. Militaria enim vocabula traducta sunt ab ipsis rebus que ita nominantur: prope: quarum rex in acie structa sui cuiusque vocabuli imagines ostendunt.

Alabarches: latine salis prefectus: ut est apud Josephum in vicino antiquitatis libro. Et fuit apud egyptios et iudeos honoris appellatio.

Alabande Ionie ciuitas Apollonio rhetore nobilitata. Hinc alabandes et alabandicus: que sic ab iniuicem differunt: quod alabandicus siue alabandiacus nomen est possessiuum. Unde alabandiacos libellus pro barbaris et ineptis greci capiunt. Alabandes ciues oppidi dicuntur. Unde carbuculos prefectos alabandes quasi municipales appellant impolitos atqz rudes alabandicos.

Alabastrum genus marmoris perlucidi et coloribus distincti: ex quo fiebat vasa vnguentaria. Var. Quotcosmi redolent alabastra foctoz deoz. Dicitur et alabastrus: quoniam Plinius scribit seruadis vnguentis maxime idonei nasci circa thebas: egyptias et Damascum syrie: quod pisci romani: sicut alij magnates nunc romae prestant do pro fenestras lumine vtebant. Sicut alabastrer dicitur. Ci. lib. ij. Acad. Quibus etiam alabastrer plen vnguenti putrescere videtur. Et lapis alabastrites penul. pd. Plinius. lib. xxxvj. Hunc aliqui lapide alabastriten vocant: quem cauant ad vasa vnguentaria. Hunc lapidem etiam vocant onycem. Sunt etiam mirothetia et narthetia vnguentoz loculameta: sed (ut puto) tales dictiones improprie capiunt a latinis: greca enim lingua manifesta est oti ασηρει και λαμβαρω in numero plurali τα αλαβαστρα prope pithides vnguentoz et vntionu sine ansulis. Calimachus tamen in hymno palladis in genere masculi posuit: itaqz ab odoribus potius quam odores a lapide dicuntur.

Alabia grece αλαβια latine innocencia dicitur. Sed est dictio in greco et in latino corrupta. Græce enim scribi debet: αβλαβεια οτι βλαβη κοκουρυα εστι απο του βλαπτειν. Et ideo latine debet dici alaba penultima pducta: quoniam ei dipthongus mutatur in g longum: ut κυθηρια citherea πηρη λοπηια penelopea.

Alacer et alacris penul. cor. dicitur is qui ingentis est sensus: hoc est: qui viget sensibus vniuersis: ut inquit Aristoteles. quod est indicium erecti animi atqz sublimis: et cui sensus quis in suo loco degit sicut contrario. L. y

cer dicit amputatis in corpore mēbris: hoc est auri-
bus/oculis/manibus: quod et ad animū sepe transfer-
tur. Illud quoque intelligit aliud esse alacris/ aliud le-
cum. Do. Alacer dicitur nō letus neque tristis. Interdū
ponitur p celeri et p pto: quasi sit alis acer. Teren-
tius. Quid tu es tristis? quid non es alacris? Licet. li. j. ad
Her. Si huic sit remissū multos alacros ad ma-
lescia futura. Idē. Nam cū seras bestias videamus
alacres et crebras euadere: vt alteri bestie noceant:
non est incredibile putandū et. Interdū p leto et ve-
luti in spem aliquā gesticenti. Hinc alacritas: que p m
Dona. proprie est mutatio quedā vultus gesticenti
in spem aliquā: et est media inter leticiā atq; tristitiā.
Interdū dicit volūtaria celeritas seu p p pto ar-
do: vt. Lilius libro. iij. Postq; ingēti alacritate cla-
mor est sublatu: quod bene veritatē gesticurū se illis
mor: posteroq; die in acie educaturū affirmat. Licet
ro libro pmo. Tūc in malū accepit. Vir igitur tem-
peratus/constans/sine metu/sine egitudine/sine ala-
crite: nulla libidine veratus.

Alania regio est Scythie europę: que ad Deotides
paludes perrigit.
Alanus penul. pduc. Scythie fluminis: a quo alani po-
puli dicitur: iuxta quos sunt Topolani. Amianus
scribit alanos dici quos pulci masageras dixerunt.
Hi caribus vescunt: et panē nō manducāt. Bar.
Nec te farmatico transit alanus equo. Jul. Capi ala-
nos in parte Dacie collocat.

Alba nomen est duarum vrbium: quarū vna est in la-
tio: a qua albanī populi et alban' mons: sub quo asca-
nius ciuitatē hanc albā condidit: que vt Lilius scri-
bit) a situ potrecte in dorso vrbis/longa alba vocata
est. Vulgarior fama est ab omine porę ibidē inuen-
te: dū a Troia cū patre p fugo venisset. Altera est ad
lacū fulcinū: a qua albenses dicunt: hinc etiā albanī
q; vocent. Alba etiā sacerdotis camisia dicit.

Albana vrbis glia arabis est: sicut docet prolemus.
Albanus nomen est montis et lacū nō pul ab vbe: vnde
vaticinū fuit nūq; romanos velum capturos in p-
mo ex albano lacu emitteretur aqua. Sic albanus no-
men est duarū vrbium: quarum vna est in Dacedonia
mediterranea. Altera in maiori armenia: vbi diuus
Bartholomeus fuit decorat. Hoc etiā nomine di-
ctus est fluminis albanie. Albanus a. um. quod est ab
alba lacū vbe. Unde albanī patres.

Albania regio in oriente a colore populi vocata: eo q
albo erine nascantur. Hec ab oriente sub mare caspi-
um surgens p orā oceanī septentrionalis vsq; ad me-
tidās paludes p deferta ostendit. In ea albania ciui-
tas et albanus fluu'. Apud hanc habent canes sero-
cissimi/qui tauros et leones occidunt.

Albia fluminis Boemie oritur in montibus qui Dora-
uā boemias diuidit: et magno aquarū auctu medi-
am ferme diuidit boemā i occidentē prius mori se-
pentrionē fluēs: vbi erit boemā p angustas fauces
montū in saponā penetrat: et in oceanū voluitur.

Albus a. um. a greco αλφ quod candore significat.
Sabini alpū dicunt. Et color q opponit nigro. Plau-
tus i Hene. Dic mihi hoc qd te rogo: albū an atrū
vinū potas? Interdū alb' ponit p pallido: vñ et eral-
beico: pallid' sio. Interdū p bono: sicut ecōtrario ni-
grū p malo. Peris. Per me eqdē sint oia prin' alba.
Do. Dic piger ē hāc tu romane cauetor. Juue. Ha-
nearq; nigri i cādida drunt. Sed hec p translationē.

Album substantiū: dicit qd greci vocāt λευκωμοτα
bula gipfata: in qua iudices notari pteorumq; iura
scribi solebāt. Si quis pō albū corrupisset punieba-
tur: q; ptois maiestas cōcepta videbat. Pau. Si fa-
milia alicui' albū corrupit: nō sūt bic edicē vt i sur-
to. Iudey inquit Seneca lib. iij. de bñficijs: et turba

electorū que census in albū et questris hereditas in
st. Hoc et picatū quoq; dicit: vt in Alexādro Lesa-
re. Apud vulgo matris appellata. Similiter ea
tabula dicitur albū in qua singulorū annoz acta lie-
teris mandabantur a pontifice maximo: pō poneba-
turq; domi eius: vt potestas esset populo cognosce-
di. Hic nunc annales maximi nominantur: vt aucto-
res est. Licet libro secundo de Orat. Est et album decuri-
onum et cytharedorum. Nam in digestis titulus est
de albo scribendo: vbi docet Alpianus quo ordine
decuriones in albo scriptos esse oporteat.

Albarium dicitur quod illiniat rectorio: cū paries pin-
gendus nō est: quod fit et calce.

Albidus da. dum. p enul. cor. quod aliquatū albū
vt granū extrinsecus albidum intus candēti sile con-
spicitur. Aug' lib. xij. de ciui. dei. p albo posuit. La-
pides igne candente percocci et ipsi sunt candidi. Et
quis ille magis rubeat: illi albido colore nitescant
congruit illi luci quod albū est: sicut nigrum tene-
bris. Hinc subalbidus: parū siue aliquatū albus.
Pli. Ramos habet candidos/ folia subalbida.

Albedo albitudo et albor pō cadoze accipiunt. Pla-
tus in Tri. Et et alterum ad istanc rapinis albitudi-
nē callidē aiebat vocat.

Albor albedo. Dico. in Leui. Qd si sursum fuerit i al-
borē cōuersa: sacerdos cum mundū decerner. Albo-
rē etiā Apitius vocat: quod est album in ouo: quod
Plinius albuginē appellat: medicū albumen.

Albugo penul. podu. macula in oculo. Pli. libro. xij.
Qua alligata oculo albuginis tolli dicunt. Idē al-
buginē vocat album in ouo.

Albumen penultima producta: quod est in ouo album.
Cicellus dō croceus.

Albeo albeo: albus sum: vt Capi niubus albeo. Hinc
albeo: albus sio. Virgilius libro primo Georgico-
rum. Spe etiā stellis vento impendente videbis
Dixit ipse celo labi noctisq; per vmbas: flamarū
longos a tergo abelcere tractus. Plinius cōpositum
est eralbeo.

Albico as. pe. cor. aliquatū albus sum. Pli. lib. xij.
Solidū semē conuēit i oculum: nec turbat/ sed i se ca-
liginē cōtrahit: mutat colorē: sed ex nigra albicare in-
cipit: et tunc cit. Sicut accipiuntur yellico/ fodicō/ cā-
dico/ nigricō/ nutrico: que formant ab eoz verbis in
sco desinētibz/ diminutis litteris e. z. s. et mutata e-
in t. vt albeo/ albico/ cādico/ cādico. Descenduntq;
ab actiuis et neutris: vt nutrio nutrico/ vello yellico/
fodicō fodicō: q sine dubio diminutia sunt. Nā fodi-
co min' est q fodicō: qd nō somniculose legētib' pate-
bit. In significatiōe verborū isco. Dusc. interpretat' est
albico/ dicēs albico p albeo: et Dora cū affert exem-
plū. Nec piata canis albicat p uinis. Sunt q ea ap-
paritiua nominēt: qm parentiā significent.

Albo as. album facio. Lilius passiuū est albor: alb' sio.
Unde et dealbo et dealbor: quod est mulcum/ siue a
summo vsq; teozum albū facio. Curi' Lic. Nec so-
lere duos parietes de eadem fidelia dealbare. Et il-
lud. Lauabis me et super nūc dealabor.

Albogalerus: pileum capitis quo flamines diales vte-
bant. stebant em et hostia alba ioui cga.

Alburnus: lucanē mōs: a cadoze verticis dicitur.

Alburnum: adeps arboris. Pli. dūmor et cortici ar-
bor est qui sanguis eaz intelligi debet. Est em in to-
to corpore arbor et reliquoz aialū curia/ sanguis/ ca-
ro/ neru/ veng/ ossa/ medulle. Pro cute cozer: hūoz
sāguis/ primi pteriq; adipēs. Hic vocant a colore al-
burnum. Hinc eralburno as. qd est alburnum detra-
ho. Idē. Reliquis arboribz sicissima lotos/ deim/
de robur eralburnatum/ cui nigricans color.

Alburnea: fons iuxta Tibur. Virgilius libro. vj. Lu

cofz subacta Consulit albunea nemozū que maxi-
ma sacro fonte sonat.
Albegmina: partes extorum que dijs immolabantur:
a candore eorum dicta.
Albula pe. cor. fluui? ab albo colore aque q̄ postea ty-
beris a Tyberino fluuij albanoz regeribi extincto di-
ctus est. Luit. Dar ita puenerat/ vt eructis latinisq̄
fluui? albula (que n̄c tyberim vocat) simis esset. Itē
albula dicta est aq̄ q̄dā in agro nurburino: q̄ vt Stra-
testas vulnerib? medef. Dar. Canaqz sulphureis al-
bula fumat aq̄s. Dicit? r̄ albule plāif. Idē. Qd sicq̄
redolet palus lacuz crudaz nebulę qd albula?
Albion insula britannię dicta ab alpis rupib? q̄s mare
abluit. Postea anglia dicta. Aude in Anglia.
Albis fluuius qui in duo spacia germaniā determinat:
vt testatur Stra. libro. i. De hoc Luc. libro. ij. Fun-
dat ab extremo flauos aquilone iucuos Albis: r̄ in-
domitū rheni caput.
Albinga: oppidum ligurū colonia ad mare deducta: cu-
tus incolę ligures in gauii vocantur. Et hoc loco ad
moneci portū stadia sunt. lxx. Dicit? r̄ albiganū.
Albeus per diminutū albeolus cū accentu in ante-
pe. tabula lusoria. Cice. de fi. bo. Aur albeoli polce-
re aut querere quempiā ludū. Pl. B. De sella cō-
sul p̄dicē. Calendis Scrobis die natalis sui egit:
transiit albeū cum tessis lusozū ē gēmis duabus
latum pedes tres.
Alceus cū diphthōgō: nomen poetę lyrici mytelenci.
Dicit magnific? breuis/diligēs et plurimū Homero
Alcesis seu Alces e. gr. corū more: animal est (silis.
e gallia transalpina inuentu rarum: olfactu elongin-
quo venatorē sentiens: statimqz in pecus et latibū-
la se cōdens: media inter camelum et ceruū similitu-
dine. Sed mares ex his in fugitijs habent conuua. De
his animalibus Cesar lib. vi. et Iulianus capitolii-
nus mentionē faciunt.
Alcestes sive alcestis alcestidis: fuit Perilai filia: ad
metū Phereoz regis cōiunq: que maritū tanto amo-
re dilexit: vt eo perire nō recuāuerit. Cū enī mari-
tus egrotaret: oculo nunciatū est ei posse adhuc vi-
uere si foret aliquis ex affinitate vel amicitia qui pro
eius spōte morē subiret. Ceteris id abnuentibus: sola
vroz pmisit. Iuue. Spectat subeuntē fara mariti Al-
cestē. Virg. Alcestin fabulę ferunt. p̄ admeto spōte
defunctā. Sed multa essent dicenda: sed vide tragē-
diā Euripidis alcestin que in pressa est.
Alcyone penul. core. due fuisse leguntur. Altera Ley-
cis vroz: que viso caduere mariti in litus electo: se
deiecit in mare: iussusqz Amphytrea in aues cōuer-
si fuerūt ambo. Altera fuit Eueni fluminis filia: que
postea Harpefa dicta est.
Alcedines sunt quedā aues dicę quasi algedines: q̄ fri-
gidis tēpōribz in mari pariant. Plautus. Nā her-
cle tu peristi nisi illā mihi tā tranquillā facis q̄ mare
est olim: cū alcedo pullos educit suos. Dicta est a grę-
cis Alcyone alcyoneas: vel Alcyon alcyonis. Am-
brosi? libro. ij. De x. Alcyone est avis maritima: q̄ in
littozibus sęp? suos edere solet: ita vt in harenis oua
deponat medio fere byemis: nā id tēpōis fouendis
habet deputatū partibus: quando maxime insurgit
mare: littozibusqz vehementior solucus illiditur: quo
magis repentine placiditas solennitate auis hui?
elucet et gratia. Nāqz vbi vndosū fuerit mare: posi-
tio ouis subito mutescit: et omnes cadunt ventozum
procelle: statimqz aurarū quiescunt: ac placidū ventis
stat mare: donec oua fouer alcyone sua: septem dies
sęt sunt: quibus decursis educit pullos/ Allico ali-
os septē adiungit dies quibus enuriat partus suos:
donec incipiant adolecere. Tanta autem gratiā mi-
nuscula auis diuinitus indulta habet: vt hos quatru-

ordecim dies nautici p̄sumptę serenitatis obseruet
quos et alcyoniadas vocant: quib? nullos mor? pro-
cellose tēpōtatis horrescant. Ferunt hanc aue paulo
maiorē passere: pennis purpureis candidis admir-
tis: collo gracili et procero/ raro visā. Aristoteles li-
bro. viij. de animalibus/ Alcyonū duplex genus esse
scribit. Alterū vocale barundinibus insidens: alterū
mutū ampliori corpore. Ad alcyone fit alcyonias a.
um. vt Alcyonij dies. fitqz a gręco αλκυονας: quod ma-
re significat: licet alpiref.
Alcmenes penultima corepta: nomen sculprois p̄-
p̄iū: qui sicut Plinius libro. xxxij. scribit? Phidig
discipulus fuit.
Alcmane Lydia Sardensis poeta lyricus/ filius Dar-
manis: claruit. xvij. olympiade: cū apud lydos re-
gnaret Ardis pater Aliate: et cum nimio amore pu-
ellam quandā deperiret: amatoris cantus primus
inuenit. Fertur phthiriasi morbo interisse: quoniam
φθειρωδης φθειρ φθειροσ και φθειρασσος.
id est pediculis: quoniam ex putrefactione humorū in
poris carnis oriantur.
Alcinous penul. cor. nomen iustissimi Phœaci regis/
a poenis laudat: cuius edes fuerunt magnificentissimę
me extructę: r̄ viridaria bifera erant. Unde Papi-
us. Quid referat alcinoi pomaria: vosqz: Qui nōqz va-
cui. p̄ditis in ethera rami. Dicit? etiā alcinus de q̄ in
odyssa multa Homerus que nota sunt.
Alcides penul. producta. Hercules greca significati-
one a virtute appellatur. Nā αλκη alce virtus ro-
bur fortitudo dicitur.
Alcibiades pe. cor. nomen atbeniensis imperatoris sc̄i-
mi: qui genere r̄ forma precipuus omnibus rebus ap-
tus fuit. Dives p̄terea: affabilis/ patiens/ r̄ omni deni-
qz virtute p̄ditus. Et (q̄d mirū est) vitis etiā plenissi-
mus fuit. Cuius vitā Plutar. luculēter scripsit. Pro-
ditū est q̄ vniuersa ciuitas Atbeniensis oculos in il-
lū suspēsa ora cōuerterat: r̄ quasi de celo missū cōrue-
tes admirabant. Fuit bic et p̄matibus: qui cū esse
p̄cluis ad luxū r̄ ad ceteras voluptates: ad bonā dē
sciplinā traduct? est a Socrate. Nā discendi studio
r̄ sapientię amore pellectus: extēplo multis amatoz-
ibus adularozibusqz repulsi: ad socraticā disciplinā
anim p̄ritunqz recedēs a latere phi sapientissimi.
Alcmena penul. pdu. nomen p̄p̄iū fuit matris Hercu-
lis: de qua qui velit multa itelligere: legat Γηρ ασπί-
λα Τουησιο Δουηοη ωρολιποσχα Δομο υσ
και πασριλα γαιαρ ηλυθερ εσ θηβασ μετα
ρηιορ αμφιρρυωρα αλκυμηρη θυγατηρ λα-
οσσο ου ηλεκτροωροσ.
Alea ludus tabulę: ab Alea quodā milite in ocio troi-
ano. Hozacius in epistolis. Que damnosa Genuse:
que p̄cepss alea nudat. Et cū alea dicatur omnis lu-
dus in varietate fortunę consistens. Unde Dar. de
nucibus. Alea parua nucez et nō damnosa videtur.
Sepe tamen pueris abstulit illa nates. Factū est ve-
nō solū pro fortuna: sed etiā p̄ periculo periculis du-
bitatione sumatur: et ille dicatur aleā iacere: qui se
periculo fortunęqz cōmittit. Luit. In dubiā imperij
seruitiqz aleā im? Est r̄ Alea nomen vrbis ab Aleo
conditore. Papi. in siluis. Aut aleę lucis vidit rege-
es sacerdos. Plur. In vita Cesaris αριρ ορισωκν
βοσ: id est iactus sit tarillus.
Aleator r̄ aleo onis. qui sepe alea ludit. Catu. Nisi im-
pudicus r̄ voraz et aleo. Nunc aleator: dicit.
Aleatorij apud Sidonij sumitur pro ludo aleę. Dicit
enī. Atqz illic aleatorij lassis cōsumpto spheristerio
satiat. Suet. vocat aleatorij for.
Alecto: vna est ex furis infernalibus: et latine inces-
sans interpretatur: ab α πτωατα/ r̄ ληγω definoz
quia cupiditas nunqz satiatur.

Allectorius: lapsus qui in ventriculo galli invenit. *Sal.* tua est grece αλεκτωριος dicitur.

Ales: quilibet avis: ab alia geredis: sicut volucris omne volatilis: et tā masea. q̄ se generis profertur. *Cirgilus.* *M.* q̄ volans fulvus Jovis ales i erba. *Ponitur* q̄q̄ p̄ veloci: vt alie planca. In gēo plurali alitum et alitū s̄m *Pul.* *Cir.* q̄ lib. *Alitū* p̄cudūq̄ genus sopo: alius habebat. *Auis* est quę parit oua: et pennis est p̄dica: s̄ter vel p̄tilione.

Alecula: diminutiū ab alec. *Colu.* libro. ij. *Datur* carmarus et rualis alecula: vel si q̄ sunt incrementi parum suuozū animalia.

Alec: vide infra in dictione halec.

Alemanus penul. p̄duca: populi inhabitates iuxta *Le-*manum lacū.

Alexandria: vrbis egypti nō longe a nili ostio: vt *Solinus* ait ab *Alexandro* macedone: vnde illi nomē cōditū. *Arbs* fertilissima: quā *Dinocrates* architectus cōmēsurat: est mirabili ingenio q̄ndecim milia passuū lapitate ad effigē macedonice chlamydis orbe gyra: to lacinosā anguloso dextra leuaq̄ p̄curu. *Dareo* tis lacus ad meridiana vrbis partē euripo canopico ostio mittit. *Habuit* olim scholas oim disciplinarū liberaliū. *Fuitq̄* ob cōmoditatē maximū toti orbis emporium. *Sunt* et alię alexandrie. *Una* in *Syrbia* sup *Zanaim.* *Alia* in *Asia:* et alię alibi s̄m *Prole.*

Aleoperra: insula in *Deotide.*

Alelica con: remediū quod fit ad depellenda mala. *Sic Hercules* dicitur fuit *Alelica con:* ab eo q̄ defensor esset homin: hoc et amulecū dicitur.

Alga: herba que nascitur in aquis marinis: dicta a mari ab algore aque: siue q̄ pedes alliget: quia crassa est folijs et parte supernatantibus. *Cirgilus* lib. vij. *Lateris* illisā refunditur alga.

Algo: ozis. algus us. et algus gi. dolor/tristitia: p̄ trāslationē ponitur. p̄ frigore. *Plau.* in *Bul.* *Inopia* iuētum: ingrozē/paup̄ratē: algum/famē. *Luca.* li. iij. *Sollitate* euoluant morbis algoq̄ fameq̄. *Plau.* in *Ru.* *Et iuda* vel peri algi: vel etiā egrota.

Algeo es. alii vel alii. sum. a greco αλεω d̄ h̄ p̄ s̄ o αλγοσ αλεωσ: dolo: patior: vt sit frigus dolor: qui dā mēbrōzū rigore contractus. *Ponitur* tñ algere. p̄ frigidū esse. *Aug.* libro. iij. d̄ ciui. dei. *In* estibus dicit sic algere: vt bibi nō possit.

Algidus penul. correpta: mons ab vbe duodecim passuum milibus distans: ab assiduo frigore sic dicitur. *Idora.* *Quęq̄* auentinū tenet algidumq̄. *Et* ab hoc quoq̄ flua algida dicitur est huic monti subiacēs. *In* cuius ingressu regillus lacus est.

Algedon: latine cruciatus.

Alius a. ud. genitiuo alius penul. produc. vel alij e. ū datiuo alio e. o. *Cicero.* *Si* res totę alię rei necesse est s̄fr̄ sit. *Et* idē est quod diuersus: vt alia est facies eius a facie mea. *Accedit* quandoq̄ ad vim cōparatiōis. *Quintil.* *Et* quāto alius fuit: ille infelicissimus iuuenis affectus. *Quo* modo autē differat ab alter: vide in dictione alter.

Alias res agis. i. nō intendis ad id quod dicit: vt nulla sit in eis attentio: aut nugatorias res agis.

Alias aduerbium: significat alio in loco: vel aliter: vel alio tēpore: vel aliq̄. *Pli.* lib. xxxiij. *Alias* fragile et grossū: rotarumq̄ vrbis et clauis maxime fugiendū. *Bellius.* *Neq̄* id tñ semp esse fieri dicitur: sed als ocy us fieri: alias serius: id est aliquādo.

Alienus a. um. quādoq̄ alienatus dicitur. *Sal.* *Dost.* q̄ alienū se videt. *Quādoq̄* diuersus: dissimilis: dispar: dissonus. *Idē.* *Neq̄* solum illis aliena mēs erat. *Quādoq̄* nō cōsuetus: vt apud eundē. *Ille* eos in domū *Decij* bruti perducit: q̄ foro p̄pinqua erat: neq̄ aliena cōsiliū. p̄ter *Sempionis.*

Alieno as. alienū vel aduersarium facio: seu a proposito remoueo repulando. *Plau.* *De* alienabis nūq̄ quin nolter sim. i. a proposito remouebis. *Salus.* *Deq̄* falsa suspitione alienatū esse sentiebā. i. repulsum. *Teren.* *Ita* nos alienauit. i. aduersarios fecit. *Paul.* iure cōs. *Alienationis* verbo vsucapionē cōtineri putat. *Cir.* est em vt nō videat alienare qd̄ partur vsucapi. *Eum* quoq̄ alienare dicitur modo qui nō vtdo amittit seruitutes. *Huius* verbi cōpositū est abalieno: quod est abinuitē separo. *Li.* in arte veteri. *Si* auditoris studiū defatigatio abalienabit.

Alienigenus a. um. p̄. p̄. nomē cōpositū a genere. et significat qd̄ est externum vel alieni generis: vel inter alienos genitū. *Cale.* lib. i. *Adici* nostris duo eius: dē generis alienigena exēpla nō absurde p̄nt.

Alienigena cō. ge. vel s̄m *Probu* ois generis: sumitur in eodē significato cum alienigenus. **Aliter aduerbium** fit ab alis huius alis pro alius: sicut declinabāt antiqui: et significat cōtrario modo. *Cir.* *Dūs* aliter visum. *Teren.* in prol. *And.* *Teq̄* aliter euenire multo intelligit. i. contra.

Alibi: alio loco. *Alibi* p̄ alibi. *Mā* dicimus solē totum alibi: alibi dimidiū hōibus adum.

Aliunde. et alio loco.

Alioquin et alioquin vtroq̄ modo dicitur: et habet penul. produc. significatq̄ alio modo: vel q̄ si nō vel p̄ter hoc: vel etiā. *Plini.* *Uos* tibi deditiui libellos. *Mā* nec ingenij sunt capaces: quod alioquin nobis p̄q̄ mediocre erat.

Aliosum: versus alium locum: in aliā partē. *Teren.* in *Eu.* *Cerezo* ne illud grauius tulerit: neve aliosum atq̄ ego feci acceperit.

Aliquis: quasi alius q̄s: et habet vim pluralē. *Quis* singulariter dicitur. *Mō* em est aliquis nisi de multis. *Ande* et apud veteres vario genere numeroq̄ proferebat. *Teren.* *Sperte* aliquis accuti ostium. *Idē* est quod quisq̄/quispiā et vllus. *Et* Aliquo ad aliquo locum. *Aliquo* sum: versus aliquo locū.

Aliquotiens seu vt quibusdā videtur: aliquoties sine n. significat aliquot vicibus sine aliquādo.

Aliquot s̄m pluraliter declinat: et s̄m *Dona.* significat idē quod nec multi nec pauci.

Aliquantus a. um. ponitur pro aliquot. *Amb.* *Sactū* est autē vt p̄ aliquātos annos ad cōstantiā hoc factū ab his qui viderant narrare. *Diario.* ad *Pāma.* *Cū* aliquātū ex vbe venientes in eadē lectitarent: que se ro me excepisse referēbāt.

Aliquātulus diminutiū: et quātitate significat. *Aug.* libro. i. de ciui. dei. *Ille* autē infirmiores qui terrenis his bonis: *Quis* ea nō p̄ponerent c̄pulis: aliquātula tñ cupiditate coherēbāt.

Aliquātū mō nomē est: vt aliquātū ocū/quasi aliq̄ tñ/ctas. *Uō* aduerbium: vt tu es aliquātū ociosus.

Aliquātū p̄ aduerbium: significat aliquātū tpe.

Aliquādo cum accentu in antepenul. sed tēpōibus nostris nō seruat: etiā a doctissimis viris: neq̄ in *Cirgilio* vel *Quintio* aut *Luca.* vel alijs poetis antiq̄s inuenitur in vsu illā corrip̄i postura: habet tria tēpora: p̄sens: p̄teritū et futurum: et significat aliquo tēpore: sicut et q̄q̄. *Ponitur* et pro tandē. *Li.* *Cale.* *rio.* *Aliquādo* nos reuisas.

Aliquatenus penul. correpta: significat vsq̄ ad aliquā partē: siue ex aliq̄ parte: aut aliqua ratiōe. *Quintil.* *Uerū* hoc aliquatenus tēpore mutatio est cōditione. *Aug.* libro. iij. de ciui. dei. *Corpus* est morte le: quoniam a vita quā habet deseri potest: nec per se ipsum aliquatenus uiuit.

Aliquid substantiuum est: vt aliquid vile. **Aliquod** adiectiuum: vt aliquod templū.

Alica penul. core. potio: dicta q corpus alat. Hec fit ex ca: que a nostris spelta dicitur. Tandem granum eius in pila lignea: vel lapidis duricia conteritur: ex cunctis inde tunicis conciditur medulla. Hinc alicarij: qui ea conficiunt venduntve.

Alicastrum etia videtur dici ea forma ab alica deriuari: sicut siliquastrum a siliqua.

Alipedes pgnult. correpta: equi veloces: quass alas i pedibus habentes.

Alipres vincto. Et is erat cui? cure tradebatur hi qui i sacris certaminibus pugnarent. Dicitur αποτου αλειφοριδ est vngedo. αλειφο: vngo. Aliphe vincto siue pingue dicitur: tñ grece dicitur αλειφο αλειφοσο και αλειμια. Bar. Hec capit i meritas fordidus vincto: opes. Dicit etia alipres: q vulnera curat. Et medicus qui mala valctibus et in lecto iacentibus medet. Clinicus appellatur. Hec alipres fuit fons apud Ephesum.

Allia generis se. nomen fluuij: qui e crustumjs montibus prealto defluens aluco Liberio anni misce. rj. ab vbe lapide: vbi magna strage romani a galis pfligati sunt. Hinc Alliensis dies dicitur est taq insaufus. Huius nois puma semp producit. Syl. Dicit et horificis fete exultit allia ripis. Quid? Hec erat in factis cui dat grauis allia nomē. Luc. Et dñata diu romanis allia fatis. Sic Virg. lib. vii. Quosq secas insaufu iteruit allia nomē. Ubi Serius dicit aliud l. esse interpositu. Nā q Luca. libro vii. dicit. Nō itas habuit pugne pharalia pres: qe atq clades. Nō de flumine allia intelligēda est: cum ibi ostēdat omes clades quas romani i superiob? re poribus passi sunt: no esse cum pharalia clade cōparadas: que ala superauit. Alie igitur cum ibi pma correpta sit: est ab alius a. aliud.

Alliū genus holentis qd comedit: quod nomē quidā ab olendo quidā ab balādo deriuat. De hoc infra cum ab balādo aspirari debeat. Silr z baleatū grece dicitur σκόροδροπος et σκόροδροπος: purgamēta alliū. Est z hoc noie vrb inter Pyrgū et Oltiā.

Alliarum: ab alio pulmentarij: et inctus genus est. Plautus. Sine alliato fungi fortunas meas. Alce. Ego sic intelligo. Sine. i. punitet mihi alliato. i. alio nutrito aut illito zc.

Alis l. ui. alitū. Unde alitus vel altus: significat nutritio alimentis sustentio. Salust. in Jug. Et omnē etatem arpini altus. In rebus tñ incorporeis Alere frequentius pro crescere ponitur. Quinti. Sed alere facundia: vires augere eloquētie. Virg. Nōs succesus alit. i. augescere facit. Et licet alium vel alitū supinum faciat: tñ vt docet Diom. melius dicit alitus q altus: vitade ambiguitatis gratia.

Alimentū qd dat ad vitę sustentationē. Scribunt iure cōsulti alimentis legatis: cibaria z velutis z habitatio debent: q sine his ali corpus nō potest.

Alimentariū a. um. quod ad alimentū ptinet: vt lex alimentaria: que pvidebat vt filij aleret parentes.

Alimonia pe. cor. idē quod alimentū.

Alma: sancta siue pulchra vel alēs: ab alēdo dicta.

Altilis: et in plurali altitia: pe. cor. quicqd domi vel in villis vel in viuarijs saginatur: siue sit auis siue quadrupes siue piscis: ab alēdo qñ altilis. Et nō solū p pinguis sed etia p opulento ponit. Plaut. Cist. Prohibet diuitijs maximis dote altiti atq opima.

Alumnus dicit filius vel discipulus: qui ab aliquo velut a patre alitur: siue victu: siue moribus: siue doctrina. Licet. Dolobelle. Vbi dō gloriozū te iuuenē cōsulē florere laudibus: quasi alumnū disciplinę meę. Idē in ver. Italia autē alumnū suū seruitutis exremo sūmo q supplicio scū videret. Serui. pro educato et educatore ponit ab alendo deductū. August.

libro. vii. de ciuitate dei. Iouē alumnū cognominauerunt: q omnia aleret. Sic Plini? libro tertio factiua significatione dixit de Italia. Terra omnū terrarū alumna: eadē et parēs numine deū electa. Luc. libro. vii. Oro quoloq ne humanarū rez terminos aduentē alumnū cōmilitonēqz veltrū ne dicā regē de seratis. Fallit ergo Calla sup alumnū significatione.

Aluus: locus corporis ex quo fordes defluunt: q in eā cibi quibus alimur e ventre delabunt. Gal. Infirmulās sibi aluū purgari. Proprie venter semine ab alēdo dicta. Venter est qui videtur. Interdū dicit vas cauatū: vbi quid reponit. Et est tā mascul. q se. generis. Cuius dimi. est aluulus.

Aluini dicitur sunt: qui aluo languescunt. Oli. li. rj. Vinea punica aluini imposta multū pdesse dicit.

Aloe aloes grece est: et significat herbā amarissimā succi. Juue. Plus aloes q mellis habet: grece αλοη.

Aloeus nomen gygatis: cuius filij Marte dicunt vulnerrastica quo patronymicū aloidea.

Alopecia: morbus in capite humano z barba ex vitio humorū: qui fit cū profluuiū capilloz: dicta a vulpe: quā greci αλωπηκκα απο του αλωπον id est a capiēdo: qñ difficultis fit caput: cū ania sit astutissimū: q ea crebro id genus morbi pariat. Oli. Lingua herba est: que circa fontes nascit. cui? radij cōbusta et trita alopecias emendat.

Allabor penult? produc. iuxta fluo: siue iuxta nauigo. Clau. Siculis allabitur oris. Hinc allapulus us. August. lib. r. confessi. Ubi per diē fuero/ multitudine alla pfa blāditur mihi.

Allegoria cū accentu in penult? dicitur alieniloquiū: vel potius inuersio: vt aliud verbis: aliud sensu ostēdat. Ter. Laudite iam riuos pueri sat priata biberunt. Hoc est: Desinite tā plura canere: quia satis audimus. Suis species sunt septē. Ironia/ Antiphrasiss/ Benygnia/ Charientimos/ Paremia/ Sarcasmos/ Estefimos. Sed ita dicitur: quoniam αλλοσ αλλη αλλο και αφορεσθ μιλια. Id est aliud dicitur: z aliud intelligimus.

Allego cis. penult? correpta: adscribo/ annoto: quasi iuxta lego. Unde apud Juuenalē. Caput oliū scribitur. D. Antonij philozophū multos ex amicis i senatu allegisse cum edictis ac pretoris dignitatibus. Lilius libro decimo. Leterū quia de plebe allegabantur: eandē egre passi patres. Hinc Allecti dicebantur/ qui propter inopiā ex equestri ordine in senatoz numerū assumpti fuerant. Nā patres dicebantur qui erant patricij generis. Conscripti: qui senatu sunt scriptis annotati. Allectus dō ab allicio: idē est quod attractus.

Allego gas. penult? produc. ad hoc mitto. Plautus in Cassi. Quin ea ipsa me allegauit/ qui istā accersere. Et allegare est adducere. Plinius. Tā multa allegauit: que ad rē propostā pertinere minime videbatur. Itē deputare/ constituere/ cōmittere. Plautus i Cassi. Filius autē armigerū allegauit suū: qui sibi eā vocē poscat.

Allelu ya: due dictiones sunt: quibus significat: Laudate dñm. Allelu em (vt Augustinus ait) imperatiui modi est: et significat laudate: ya vero vniuersalē: vel vniuersaliter/ scz deū. Hiero. ya apud hebreos: vñ est de decem noibus. Et in illo psalmo vbi legitur: Laudate dñm qñ bonus est psalmus. In hebreo est allelu ya. sunt due partes hebraice.

Allicio cis. penultima correpta: allecti allecti: et ad allicio: significat attraho. Inuenitur et alliceo allicet/ allicui eadē significatione. Niso libro hystoziaz primo. Quis vnus pigmio multozū allicuit animos. Sepius tamen in tertia coniugatione q in secunda vtiuntur. In infinitiuo autē distauter dignoscitur:

cuius magis sit coniugationis: quale est illud Liceronius libro. i. Tullianus. Fieri autem potest ut recte quis sentiat: et id quod sentit, polite eloqui non possit: sed madare quibus suas cogitationes: qui eas nec disponere nec accurate illustrare possit: nec delectatione aliqua allicere lectoris: huius est abutentis in repperat: et ocio et litteris.

Allecto as. frequentatiu: per blandicias attrabo. Col. libro. ii. Ad aqua duci oportet: sibilosq; allectari: quo libentius bibant.

Allicefacio cis. eiusdem significationis est: a quo allicefio. Suetonius in Titel. Dionus dicit ad cuiusq; et quacunq; de causa necem atq; suppliciu nobiles viros condiscipulos equales suos omnibus blandicis rui: no ad societate imperij allicefactos: vario genere fraudis occidit.

Alleuo uas: penultima correpta: in altu tollo: vel de imo: et ubi quid iacet atq; proiecitu est sursum leuo. Quintilianus. Audi multos quoz supercilia ad singulos vocis conatus alleuarentur. Inde per translatione ad qualitate fortunę: ut idē. Non petit ut afflictu alleueris nisi et probauerit se infelicio. Eiusdem significationis est subleuo. Suet. Dicit surgit inter manus subleuantium extrinsecus est.

Alleuo as. pōdus aufero: diminuo ve.

Allex et allux: dicitur pollex scandens proximū digiti: q; velut insillisse in alium videtur. Nam grece αλλωται salio.

Alloco beta latine: dici potest aliter posita. αλλωται em aliter: βετα posita. A Plutiano dicitur variatio. Nam alloco diuersus: varius dicitur. αλλωται permuto: αλλωται permutatio. Confundit autē numerū: ut Dars in frusta secat. Calus: ut Tu mihi quodcunq; hoc regni: pro hoc regni. Genus. Ter. Dulce fatis humor depulsi arbutus hedis. Lenta salix feto pecori: mihi solus amyntas. Ad dulce em quod est neuerū: tā masculina q; femina reddidit.

Allido dis. penult. produc. impingo: quod est interficiendi causa contra aliquid iacio. Lactan. libro. iiii. Et in conspectu suo verari acerbissime coniuges suas cernerent violari: ac prostrati virgines: diripi pueros: alidi paruulos.

Alligo gas. penult. correpta: proprie ad aliquid ligō. Col. libro. ii. Arbustina vitem anteq; putes alligare diligenter oportet. Inde alligato: et alligatura. Idē. Intra incisionē et alligaturā falce acuta leniter vitē vulnerato. Per translationē dicitur alligari: obstringi: obnoxiū fieri. Terent. in Eunū. Dic furti se alligat. Sit quis dicitur alligari ad aliquid sine quo esse nō possit. Inde dicimus adolecentē alligari ad amica: qui vix ab ea discedit.

Allobroges penult. corep. populū Gallie transalpinę: qui narbonensibus ascribuntur: quoz metropolis est Nienna. Hos quidā volunt esse qui de p̄auato vocabulo a Sabatia montibus Sabaudenses p̄ sabatenses appellatur.

Allophylus penult. correpta: dici potest alienigena. Nam cōponitur ex αλλο quod est aliud: et φυλο quod est gens: gens: natio. Ambro. libro offi. Aduersarios suos bebeti allophylus: id est alienigenas latino appellabāt vocabulo. Hoc nomine dicti sunt palestini: qui et philiſti.

Allodium bereditas: pietas dicit.

Allubesco is. lubens facio: obedio: faueo. Unde. Allubescencia: obedientia.

Allucinoz penult. core. vana somnio. Allucinatio: lucis alienatio vel aberratio: quod et ad oculos mentis trāferitur: nō minus recte intelligit obducta quassā caligine in aīo. Fit autē a greco αλλειν: quod caritate significat et animi stupore.

Alludo penult. pdu. blandio: cōgratulo. Lactan. lib. ii. Aut homini alludunt aialia. De raptoque alludere est ea dicere que ad alii sensum latent referuntur. Ter. Nec plura alludens ea voce audita laborū Prima tulicū. Alludere dicitur ad historiam dicit: hoc est ad rei fidē verba cōponere. Et alludere sumit pro eo quod lingua vernacula dicitur vendicare. Tibul. Ima videbat talis alludere palla.

Alludio is. et alludior: deponēs: et ad et ludius: qui pro ioculatore capitur.

Alluo is. iuxta luo: iuxta fluo: seu deorsum aliquid lauo. Curtius. Dicitur leniter alluit p̄teritis amnia. Hinc sic alluio onis: alluioes et alluuii: pro immerata aquarū violentia vel fluminali vel pluuiatū: similitū: que nō tñ agros cōfundit: sed quādoq; eripit: et nōnunq; funditus destruit. Sed cū pars alicuius agri in petu fluminis aggregat in alium agrum: tunc cedit in possessionē eius cuius est ager. In Luca. Illos terra fugit dños: hie rura colonis Accedit donante pado. Et cōluuio autē est: cū parte alicuius agri rapidus amnis i alieu suū ipulerit: et in modū insule circumuoluit: iure vicinioris erit. Tal. Alluioes fordidā aqua que abluat ubi lutū cum aqua nō multa. Lini. lib. i. In prima alluue ubi nunc ficus ruminat: lis est quā romularē vocat ferunt: puros exponit. Proluues pprie sordis p̄fuso. Ter. lib. ii. Fegdisti ma v̄eris pluuiis. Alluioes etiā est inuidicia in homine: aut veste: aut re quouis alia insita seu iniecta. Terent. in Heaut. Pānis obfita neglecta in mūdā diluue. Ter. lib. ii. Dira alluioes imiliaq; barba. Eruioes pprie dicit quod expurgatur: p̄sertim aquarum fluxu: huius et alterius humoris dici possit. Plinius. Quod in iuris notatur opidius que minus quatiunq; crebris ad eluuiē caniculis cauata. Eluuiō per translationē a ierone ponitur in oratione p̄ domo sua. Accirco tu ad labē atq; elluuiōē ciuitatis sine sumā vi peruenire potuisti. Colluioes sordes ceni aut cuiusuis rei coactę. Col. lib. i. Et etiā naniū serpentū umq; pestes hyberna delituitas vlygine ceno: et fermentata colluue venenatas emittit. Colluuiō idē est quod colluioes. Sed tā per translationē q; proprie dicit Luce. S̄ p̄claz illū die cū in illud diuinū amor conciliū cētūq; proficiscar: cūq; ex hac turba et colluioe discedā. Proprie dicit Hierony. ad Helioq. Neget et sacrilegiū esse qui in libidine se dedit: qui membra Christi et hostiā vius: placentē deo cum publicum libidini victimis nefaria colluioe violauit. Diluuiū: quod varie diluit. Et hec nois a luo descendunt iuxta p̄p̄ositiones eorum: et sumuntur in fluxu aque vel humoris alterius: aut cōmixto ceno aliis sordibus.

Alnus: gen. arboris ex q; primū factę sunt lintres. Luc. Et fluctibus aptio: aln. Tū et p̄ cimba q̄q; ponit. Ter. Lum p̄mū fluuiū alnos sensere cauatas. Mascetur hec arbor in ad: nec facile extra vndas viuit.

Aloues: pisces sunt dypeaz generis Tyberi iuxta Roma laudatissimi: qui alio noie iuxta Aristotelē et Strabonē Chusse dicuntur.

Alpes a cadoze niuum dicte sunt: quia perpetuis fere niuibz albescunt. Nam αλλωται latine: macula siue impetigo trāferitur. Unde Strabo libro. iiii. scribit alpes alio nomine Albium vocari. Gallica dō lingua Alpes: (vt inquit Serui) alti montes sunt. Sunt autē montes altissimi qui galliā transalpinā a calpiua diuidebāt. Hunc dō p̄notia finibus termini sunt Italie: qui gallica lingua excelsoa montes significat. In longitudinē centū milia passū patent a supremo mari ad inferum: vt Celsus tradit: Linius vero tria milia stadioz. Hos primus Annibal fecit perulosos. Incipiūt (vt inquit Strabo) a sabacijs. Apēni.

nus a Benua. Inter Benuā do et sabaciā bucenta et septaginta stadia inter sunt. Ab alpes sit alpinus na. num. penultima producta. Dinius. Bentes al ping z venti alpini: qui ab alpinis flant. An z Lis/ alpinus z transalpinus.

Alphos latine: imperigo siue vitiligo dicitur: que supsi- cie corpis inuitat: z nō nigra/ mō cādida est.

Alphabetū: nomen cōpositū ex alpha et beta: que sunt prime littere grece.

Alphesibegus/ nomen pastoris: ab alpo inuenio: qua/ si inueniens boues.

Alpheus: nomen viri/ et nomen fluminis. Delidis ar/ cadie sub mare in Brebulā Sicilię desinentis. Fin/ gerunt poetę Brebulā fuisse venatricē/ et amatā ab/ Alpheo: et fugisse volunt stuprā per subterraneos/ cuniculos in orygiā/ z alpheū fuisse insectū. Alphe/ us fluuus ab alphis: id ē maculas dicitur esse: eius/ aqua maculas tollit. Paulanias autē quasi in prin/ cipio libri quinti de Grecia illustrata ita scribit. Του/ Δοροσίη Του αλφειου πλεθει: Σε πολυιδου/ Η κα ηδιστορ. Et subdit. περι Δε του του πολ/ λα λεγεται οτι ορη εινηδρηεσιν ησρα σθηραι/ δεσουσιν ορεθουσιν. Et multa alia scribens de/ clarat hanc fictionē.

Alfosi dicunt qui sunt nature frigentis: quicq; a frigo/ re legunt. Gar. Siabulat pecus melius ad hyber/ nos exortus/ si spectat quod est alfiosū. Idē. Qd est/ alfiosū: id vt pleriq; lapide aut testa susterni oportet/ capile quo minus sit vliginolum.

Alter alterius/ vel alteri tri. Ter. in Deau. hoc ipiū/ alterę dum narrat forte audiit. Et ad vnum de duo/ bus dicitur: vt Annibal in transitu alpium amisit al/ terę oculū. Siue ad vna duar; partium. Cicero. Du/ plices similitudines esse debent: vne grez: alterę ver/ boz. Suetio. Nec cessauit ex eo alterę alter crimina/ ri. Virgilius. Aurea mala decē misit: cras altera mit/ tā. Alius de pluribus: vt Alii virtutē pponūt/ alii/ voluptatē/ alii indolentiā. Interdū tē alius de duo/ bus dicit: vbi diuersa conceduntur: vt Alia est facies/ mea/ alia tua. Alter ad vna de duobus referitur. Itē/ alter ponitur p secūdo de duobus pluribus: vt Al/ tero mente repudiavi vroz. Et/ Hic est alter annus/ belli punici: id est secundus a belli punici origine. Ali/ quādo p ipsis duobus: vt/ Annus aut alter: id est vn/ aut duo. Et alter nō est secundus sed tertius: sicut docet/ Dona. Ter. in Andria. Sed postq; accessit amans/ pectū pollicens vnus: z itē alter. Hā tres siml ade/ rāt. Et/ Argz. Alter ab vndecimo. Aliqñ ponitur p/ alio. Hi. Tabulas plures pmpit: e quib; vnā i foro/ alterā in comitiis: duas in bono/ vt in auguriis: alte/ ra cū appellet auis: q; vtiq; ppera nō est.

Altero as. penul. core. vario/ z quasi alterę facio. Qui/ dius in fast. Ille suā faciē trāformat/ z alterat alter. Sunt qui dicāt hoc verbū in oratorum vnu nō esse/ z/ pbiis egre concedi extra q; p eo quod est alterno: vt/ Quid in Beta. Alterat vdas.

Alter eris. siue alteres eris. pe. pduc. z genere mascu. significat massā plūbeā qua ad exercenda corpora in/ gymnasiis vrebāt. Gar. Quid percū stulto fortes/ altere lacert. Exercet meli/ vinea fossa viros. Dicit/ alteres a αλλομα/ quod est falso. Hā circūduce/ bant alteres dum saltando se exercerent.

Alternis aduerbiū: vicissim nunc vnū nunc aliud. Ter. Alternis dicitis amat alterna camęg.

Alterno nas. vicissim alterę duoz pondo: qd vernacula/ lingua dicimus: mo luno mo latro scambiare. Col. li/ bro. vi. Habimus operā in ordinibus disponēdis pa/ ri vernaculas z acinas alternemus. Hinc alternatio/ per vicē successio: z cōpositū subalterno.

Alternatiu aduerbiu significat per vices.

Alteruter: quibus e duobus/ siue alter ex duobus: hoc ē/ o luno o latro. Cic. in Ter. Video necesse esse al/ teruterū. Celius/ Cic. Pōpeius dicit valde p Apio/ laborare: vt etiā putent alteruterū de filiis ad te mis/ suz. Hierony. in Beñ. alter posuit. Diuifas sunt al/ teruterum a fratre suo.

Altrifsecus penul. core. aduerbiū ab alter formatū: si/ gnicat aliunde. Lac. lib. de opi. Aurea duas quarū/ duplicitas incredibile est quantā pulchritudinē pfer/ rant: q; tū pars vtraq; similitudine ornata est. Tū vt ve/ nientes altrifsecus voces facili colligant. Itē signi/ ficat iuxta alterā partē. Diau. in pseu. Assiste altrifse/ cus: atq; onera hunc maledictis. Idē in Ru. In eni/ culo mei nomen patris post altrifsecus est securicu/ la. Itē aurea litterata. Hiero. ad Pāma. Tū ppie/ tas singuloz est/ tū altrifsec/ diuersitas.

Altercor caris. significat mutuo iurgia iactare/ crimi/ nari/ et clamose iniuriari: et quasi aduersā partē tueri. Dicitur et alterco. Teren. Scio cū patre tuo dudū/ altercasti. Hinc altercatio: que vt docet Quinal. li. vi. cōstat aut intentione aut depulsionē.

Altinum penul. pduc. vbs olim in lit. core/ Venetię flo/ rentissima fuit: a qua altinates dicitur.

Altus ta. tum. potest esse participium: ab alo is. et no/ men quo significatur pars superior/ et quandoq; in/ ferior. Altitudo em nomen est mensurę. Unde dicit/ mus/ altum cęli/ et altum mare. Quinetiā altum po/ nitur pro cęlo et mari. Ter. Hęc ait et maia genitū/ demittit ab alto. Idē. At et conspectu scilicet telluris/ in altū Tela dabant lecti. Et altū vocamus profun/ dioz/ maris partē/ et a terris remotioz. Saluf. Dis/ scatozia scappa in altum nauigar. Per translationē/ quoq; ponitur pro excelso ac gloriozo. Ter. Te sine/ nil altum mens inchoat. Et pro veteri. Idē. Altius/ omne expedā prima reperens ab origine factū. Et/ pro magno: vt/ Sic pater ille deum faciat: sic altus/ Apollo. Et pro obscuro ac recedito: vt/ Quid me al/ ta silentia cogis rumpere. Et illud. Danet alta men/ te repositum Iudiciū paradisi. Hinc sunt cōposita: Altitonus penul. core. qui ex alto sonat. Altitonās/ penul. core. qui ex alto ronat. Altiolans penul. core/ pra: qui in altum volat.

Alcanus penul. p. venus: qui in alto. i. pelago est.

Altimeter pe. cor. instrumentū quo metiunt alta.

Altare: ab altitudine dicitur est. Hā antiqui in edificijs a/ terra eleuatis sacra faciebāt diis superis: terra diis/ terrestrib; in effossa diis infernalib;. Altare superis/ tū cōsecratū erat. Ara tā superis q; inferis.

Althea cū diphrbon. Hā grece αλθειν dicitur malua/ agrestis siue Balsauifcus: q; glutinosa est. Hascit/ in locis humentibus: cuius radices decoctę z dilige/ ter mixte porcino adipi: ad subleuandū dolores vel/ tumores vulnez valde vtilis cōprobant. Est et Al/ thea pprium Seleagri matris nomen.

Alueus siue aluus (vt Gar. testat) est cauita cortex vel/ vimineum vasculum manu factū: in quo quid ppter/ concavitatē reponitur. Hiero. ad Demetri. Hābe/ to lanā semper in manibus: vel staminis pollice fila/ deducito: vel ad torquenda subregmina in alueolis/ fusa vertant: aliarūq; nera aut in globū collige/ aut/ terenda cōpone. Apud Jul. Capitolinū legimus: cū/ in Cesareana familia paruuli in testudinibus alueis la/ uarentur: nato Albino Leionū posthumū eius pa/ tre munere testudinis a piscatore cū homine accepto/ illā ad exaldationes pueriles dicitur. Unde z locus/ vbi apes mellificant alueus siue aluus dicitur mel/ lis alimonia: vt Gar. existimat. Plin. lib. ij. Alue/ os ex cornu spectatos esse: id est apū aluearia. Dicit/ et alueus venter cuiuslibet rei iniaite. Unde z p flux/

minis fossa per qua labitur flumen quos sumis. Cir-
gil. Assucte ripis volucres et fluminis aluco. Ali-
quando pro nauis siue pro ipsius nauis receptacu-
lo: vt apud Propert. Aut quidna fracta gaudes ne-
ptune carina. Portabat sanctos aluco ille viros. Li-
ui. li. xij. Alucos informes raptim faciebant. i. nauis
culas. Declinat et hoc aluco. Sest. Naustibulum al-
ueum est ad nauis similitudine factum.
Alucolus et alucoli cum accentu in ante. dimi. est pro
vase concauo: vt est apud Danielem. pphetā. Abacuc
intruerat panes in alucolo vt ferret in eis foribus. Itē
accipit pro loco in quo pullos parunt columbi. et Olu-
lib. ix. Quia in alucoli lignea conferat. Itē pro tabu-
la lusoria: que alio noie dicitur latruncularia: et alea/
toria ab aleis et latrunculis. i. calculis: et triualiter
scachis: quibz hinc biseno puncto illinc quadris dis-
coloribus vtitur ad ludu. Juuen. Lacterna illud em
vestris datur alucolis quod et.
Alucarium quod et alucare: et per apocopen alucar: su-
mit. pro loco in quo sunt aluci. Quos etiā pro alucor co-
pia eodē loco collocator mellificantium.
Aluus ab alluendo dicta est. Et ppe dicē qua sordes
effluunt siue eluunt. Plin. lib. ix. Depones qui vocā-
tur refrigerat: maxime in cibo: et emolliunt aluū. Quā-
tis capis pro ventre qui apparet. Colum. lib. viij. Nisi ob-
elam in gluuiē atqz distentā in pabulis aluū demerit
et refrigerauerit. Itē aluus vbi apes mellificānt.
Car. Si et aluo minus frequentes creunt.
Alumen penul. produ. salugo terre. Efficit hyeme ex
aqua et limo: et estiuis solibus maturat: dicunt a lu-
mine: quia lumē coloribus tingēdis prestat. Plin. Sale/
aceto a lumine postea epharenatur.
Aluta penul. pduc. pellis a luteo colore dicta. Cels. lib.
iii. Anchora pro funibz ferreis catenis reuincte pelles
pro velis alutę tenuiter confectę. Itē aluta dicit pel-
lis mollis: et ad calcēos et ad cetera opa facienda con-
cinata. Sumitur etiā quos pro saculo seu marisupio.
Iuue. Apollita nigre luna subterit alute.
Alutarius: coriarius. hoc est pellium et corioz pcinna-
tor. Plau. Hic alutarius cerdo. Proprie etiā alutarij
renuioz pellium dicunt: coriarij crassioz. Et alutarij
piscis vocat a Plin. ob similitudine alutę pellicis.
Alutamē alutamētuma veteribus dicebat opus ex
cōcinatis pellibus factum.
Alyba: regio nō longe a mysia: vbi argentifodine esse
ad Homero traduntur.

A Ante M

Am prepositio gręca: que pter quos cōposita inuenitur:
significat quos circū. Cato separauit cum dixit. Am ter/
minū. Terum quando cōponitur cum dictione inci-
piente ab a. e. i. u. interponitur b. euphonic causa: vt
Ambages/ambio/ambelus/ambigo/amburbū/amb-
berualis/ambustus. Si dō cum c. b. f. q. mutatur m. i.
n. vt Ancus/ambelo/ambactus/amburo: cū p. rema-
net integra: vt ampuo.
Amalthea penul. produ. nomen fuit nutricis Iouis: nā
ipsa cum sorore sua Helisa Iouē puerū caprino la-
cte ac melle pauille feruntur.
Amanuenses: a manu vocabulū formatum: quo dicti
sunt serui: qui et a manu dicunt: quoz opera et manu
in scribendo perinde ac scribāz vtuntur.
Amando. as. alio mōdo siue alio deputo: cū quis alio
mittit/et a loco vbi est remouetur. Cice. p Roscio.
Amāduerat hunc sic vt esset i agro: ac tñ modo ale-
reutur ad villā vt cōmodo omibus careret. Adman-
do dō significat ad aliquid: vel aliquo aliquid cuius
cōmitto. Plau. in De. Reuertor rursus denuo Lar-
thagus: si quid ad mādare vultis: aut curarier arge-
tum nisi qui dederit nugas egerit.

Amanthes populi sunt in Bpfrica troglodytis proxi-
mi: apud quos tū salis: cum carbunculoz gēmarūz
copia est. Aucto: Solinus.
Amaracus penul. core. Lynare regis Cypri puer: qui
casu lapsus dum ferret vnguenta fregit alabastrum:
deinde cum nimio dolore contabuit: versus est in
sanctū: que ex eius nomine Amaracus cepra est ap-
pellari. Ter. Vbi mollis amaracus illū floribz et dul-
ci aspirans cōplectitur vmbra. Verba est quā vulgo
maiozanā vocant.
Amaracinū pe. cor. siue sanctucini oleū: quod fit ex ama-
raco. Plin. lib. xij. de sanctuco loquēs. Fit et ex oleum
quod sanctucini vocat: siue amaracinū ad excalescē-
dos emollit: dosqz neruos. Lucr. Postefqz sugbos
iungit amaracino: et foribus miser oscula figit.
Amarantibus: flos est ab imortalitate nomen trahēs.
Cū in mortales amaracini. Māqz em marcelcit. Fitqz
ab a. puatua pcula et μαροπομο: siccor: tabe/
Amaritudo et amaro: p eodē accipiunt. Mā si. (sio-
gnificant insuauitate et asperitate. Et per translatio-
ne animi sollicitudine. Cergil. ij. Heor. Tristia ten-
tantū sensu torquetur amaro.
Amarulentus: amaricus afflicte: et maliuolētia. Sc.
Amarulentus libz maledicēssimū cōscripsit.
Amarico cas. penul. cor. amarū. i. asperum facio: et qua-
si exacerbo. Aug. Ipse amaricauerunt deum: quod pec-
cando in eā egreduntur deuenerunt.
Amarefere: id est amare fieri. Palladi. Amygdalus
si radatur amarefcit.
Amaramis (vt refert Josephus) fuit nomē p̄ris Do-
Aman pe. pro. mons Cilicę siue (vt quidā pu-
tāt) Lappadocum: qui et Taurus dicit.
Amathynonē filij chanaan: quod auctore Josepho Amar-
chos instituit: qui et amathi dicuntur.
Amatenus pe. produ. fluius Golscoz. Est et alius in
Sicilia eodē noie: de quo Quidi. xv. Deteram. Nec
nō scianis voluens amatenus arenas.
Amassias: nomen propriū indogz regis: quo significa-
tur populum tollens.
Amasis penul. produ. nomen propriū regis egypti:
cuius tumulus fuit vna pyramidū: dicente Luca. li/
bro. ix. Non mihi pyramidū tumulus euulsi ama-
sis. Hic legē condidit: vt quisquis quotannis apud
pigi dē rationē vite redderet: demonstraret: vnde vi-
ueret: aut quo questu sustentaret: qui hoc nō faceret/
morte afficeret. Hanc legē Solon ab egyptiis trās-
tulit ad Athenienses.
Amauroses: latine dicunt oculorū obscuritates: cū si-
ne vilo euidenti vitio lumen eripit/ sicut bebetudo.
Amarei siue amararici: aurige moderatoz estz vehicu-
loz. Mā greci αμαροζ curram appellat. Et quod
nos septentriones in celo vocamus: illi amaran vo-
cāt: quia sile plaustrū hoc sidus vocatur. Scribit Iul.
Capitolinus: quod Dapiminius amaras manibz attra-
beret rēdēt et onustū solus moueret.
Amazobii: populi inter Sarmatas: qui et ipsi nomen
acceperunt a plaustris que habent pro sedibus: et in
quibus vitā degunt. Amaran em greci plaustrum/ et
βροζ vitā dicunt.
Amathus pe. cor. unctis. Cypri ciuitas: vt sentit Plin.
Generi sacra. Cergil. lib. i. Est amathus est celsa mi-
hi paphos atqz cythera. Qui. Discoliqz gnidon gra-
uidāz amathunta metallis. Inde fit Amathunteus
a. um. pe. pro. Idē li. r. Lucrātes vitulos amathun-
teasqz bidentes. Silij amathuntius tia. tū. Cergil. in
Cris. Mā te iactari nō est amathuntia nostri.
Amazones penul. core. Scythice sime iuxta Zanat
p̄mū inhabitātes: deinde ad loca iuxta Thermo-
onta fluiū deuenerunt: que magnā Asie partē occu-
pauerunt. Dicit amazones/ eo quod māmte careant: ab a.